

[Krag.]

Trediedel af det samlede Beløb, altsaa 70 000 Kr., og disse Valutaattester dækkede Eksportlandets Produktion gennem mange Aar. Den vedkommende har derfor senere paa forskellig Maade kunnet udnytte disse Valutaattester til Ombytning med Valutaattester paa andre Varer. Det er kun et enkelt Eksempel; af den Slags foreligger der mange, og det er trods al den Omhu, som jeg ikke tvivler om er til Stede hos Styret af dette Valutakontor, et Forhold, som er egnet til baade at skabe Ærgrelse og fremkalde Smilet over for denne Centralisering, hvad der jo ikke er heldigt. Jeg tror paa ingen Maade, det er ond Vilje eller Herskesyge over for Erhvervslivet, der i saa Henseende er bestemmende, men meget snarere Ukundighed, idet den Indsigt, der findes inden for de forskellige Omraader af Handelen og Omsætningen, selvfølgelig ikke kan være koncentreret i et saadant Kontor. Men dertil kommer, at jo længere denne Lovgivning opretholdes, des vanskeligere bliver det at blive staaende ved visse af dens Bestemmelser. Hvor længe kan man f. Eks. i dette Land blive ved at hindre nye Importører i at komme til Verden? Hvor længe kan man hindre den Del af Landets Ungdom, som er oplært ved Handel og Omsætning, i at faa Lejlighed til at sætte Foden under eget Bord, etablere eget Erhverv? Hvor længe kan man blive ved at klare sig igennem med en Definition af Importør-Begrebet, som, om end den er egnet til at lette administrativt, saa dog i høj Grad virker hemmende og forekommer urimelig ude i selve Erhvervslivet? Hele dette Spørgsmaal: Hvem skal betragtes som Importør? — et Spørgsmaal, som vi mange Gange har behandlet —, maa løses, og det maa efter min Mening løses paa en for Erhvervslivet tilfredsstillende Maade, idet det jo til syvende og sidst er det, som er Hovedsagen.

Ogsaa maa jeg være af den Opfattelse, at hele den Maade, hvorpaa man gennem Kontoret og Handelsministeriet er kommet ind paa at forvalte de Forpligtelser, som traktatmæssigt paahviler os, er Udtryk for en — hvad skal jeg sige — Egenraadhighed, som, i hvert Tilfælde i Samarbejdet med Valutaudvalget, ikke er Udtryk for den Aand, i hvilken Loven er givet. Jeg skal f. Eks. minde om de Fordelingsprincipper, efter hvilke man er gaaet frem ved Tildelingen af polske Kulleverancer. Naa, jeg skal ikke gaa videre i Enkeltheder, men blot sige, at vi efter min Opfattelse maa indrette os saaledes, at vi saa nær, som rimeligt er, kan opretholde vor Betalingsbalance; der

maa være Valuta til Stede til Fremskaffelse af nødvendige Varer for Produktion og Forbrug, og vi maa have Bestemmelser, som sikrer, at vi kan indfri traktatmæssige Forpligtelser. Vi maa endelig indrette os saaledes, at vi gennem vor Vilje til Vareindkøb i Udlandet kan sikre Afsættelse af dansk Produktion, først og fremmest af danske Landbrugsvarer paa de fremmede Markeder. Det er det, der for os paa dette Omraade er fornødent. Spørgsmaalet er da, om man for at opfylde disse Formaal behøver en i den Grad i Enkeltheder gaaende Administration som den, der er institueret efter den nugældende Lov. Jeg maa mene, at dette næppe kan være fornødent, og jeg maa af de Grunde, jeg her har fremført, være af den Opfattelse, at en i Enkeltheder gaaende Administration, saa dybt og saa omfattende, som Tilfældet har været siden Lovens Tilblivelse, fremtidig næppe lader sig opretholde. Jeg ser ikke rettere, end at de Hensyn, som jeg for et Øjeblik siden nævnte, og som nødvendigvis regulerende Foranstaltninger — og Nødvendigheden heraf har jeg jo givet Udtryk for —, maa kunne dækkes ved Afgivelse af en vis Kvota af den hjemførte Valuta, og saa maatte Resten, heri naturligvis indbefattet, hvad der skønmæssigt tilflyder Landet gennem Forrentning af Tilgodehavender i Udlandet, gennem Skibsfart o. s. v., kunne stilles til Disposition for Bankerne i Forhold til deres tidligere Omsætning i fremmed Valuta gennem et Tidsrum forud for de unormale Tider, vi nu gennemlever, stilles til Disposition til fri Betjening af Kunderne, men saaledes, at man gennem Bankerne og gennem Toldvæsenet opretholder Kontrollen med, hvortil der stilles Valuta til Raadighed, og hvilke Varekvanta der kommer ind i Landet af forskellig Art, for derigennem at bevare Adgangen til, hvor handelspolitisk og valutamæssig Interesse gør det formaalstjenligt, at kunne gribe ind. Men at lægge Afgørelsen af alle Import-Spørgsmaal og -Ønsker, selv hvad de mindste Ting angaar, ind under en Statsadministration lader sig efter vor Opfattelse ikke fortsat opretholde.

Jeg skal endelig med Hensyn til Lovforslagets 2 første Paragraffer, som angaar Nationalbankens Forhold til Staten, sige, at man efter vor Opfattelse paa dette Punkt maa fortsætte det hidtidige System; men jeg er rigtignok af den Opfattelse, at den Usikkerhed, som har været til Stede, ogsaa for den danske Stats Vedkommende, med Hensyn til Guldklausulen i Laaneforhold, i stigende Grad er til Stede, ogsaa i